

"Zəif olmağa haqqım yoxdur, Aysənanın övladlarını onun arzuladığı kimi böyütməliyəm"

◆ Vətən oldu oğullar!

Aysənan və Təkməninin 5 illik xoşbəxt həyatı və əbədiyyətə qədər davam edəcək məhəbbət hekayəsi milli-mənəvi dəyərimizin canlı nümunəsidir, kövrək notlarla yazılmış bir həyat simfoniyasıdır.

20 sentyabr - bu ildən Suverenlik Günü kimi qeyd etdiyimiz tarix Aysənan və Təkməninin toy gününə təsadüf edir. Biz bunu əvvəlcədən bilmirdik, ancaq nədənsə elə həmin gün Aysənanın ailəsini ziyarət etməyi qərara almışdıq. Onun atası Əsgər kişi ilə, övladları Banu və Timurla görüşəndən sonra vaxtilə Aysənanla Təkməninin xoşbəxt günlərinə şahidlik edən evə daxil olduq. Onlar yanaşı oturdular - iki güclü qadın - biri ana, biri yarıyolda qalan ömrün ömür-gün yoldaşı.

Sükutu Təkminə xanım pozdu:

- Ailəmiz İmişli rayonunun Göbək-tala kəndində yaşayır. 2015-ci ilin sentyabr ayının əvvəlində bizi Tərtər rayonunun Seydimli kəndinə toya dəvət etmişdilər. Mən onda tələbəydim, Bakıda Tibb Kollecinə təhsil alırdım. Aysənan da toyda idi. O, hərbi geyimdəydi. Sonradan öyrəndim ki, həmin toya komandiri, şəhid kapitan Nəcməddin Savalanovla gəlmişdi. Sonralar o da şəhid oldu. Məclisdə hamı hərbiçilərə hörmətlə yanaşırdı. Aysənan musiqi sifariş etdi və mənə qohum qızlarla birlikdə rəqsə çağırırdı. Ancaq rəqsimiz yarımcıq qaldı. Ona zəng gəldi və tələsik hamı ilə sağollaşdı. Lakin bu qısa görüş kifayət etmişdi ki, ruhumuz əbədi birləşsin. Bundan sonra valideynləri elçi gəldilər. Cəmi bir neçə gün sonra - sentyabrın 20-də isə toyumuz oldu. İndi Aysənan yoxdur, amma mənim qəlbimdə iki ruh var - onun və özümün. Yaşamağa gücü də bundan alıram. Onun özü kimi möhkəm, iradəli, ailəcanlı olmağa çalışıram. Heç zaman unutmayacağım o xoşbəxt təsadüf ömrümün mənasını deyirdi.

Şəhidin anası Rəna xanım dedi ki, Aysənan həmişə və hər yerdə birinciydi: "Orta məktəbdə təhsili və tərbiyəsi, orduda nümunəvi xidmətilə fərqlənirdi. Doqquzuncu sinif şəhadətnaməsində cəmi iki fəndən "4"-ü olmuşdu. Həqiqi hərbi xidməti zamanı, sonradan isə müddətdən artıq hərbi qulluqçu olanda ailəmə o qədər təşəkkür məktubu gəlirdi ki..."

Bu yerdə Təkminə xanım söhbətə qoşuldu:

- Onun gəlişi həmişə gözəlilməz olurdu. Ona görə ki, kəşfiyyətçiydi, bi-

zə heç nəyi bildirmirdi, yalnız çətin döyüslərdən öncə azacıq da olsa vaxt tapıb görüşmək üçün gəlirdi. Tovuz döyüşləri ərəfəsiydi. Mən atamgildəydim. Gecə atamın telefonuna zəng gəldi. Dedi ki, Aysənan, nəse demək istəyir. Çox narahat oldum. Bildirdi ki, çölə çıx gəlirəm. Həyətdəki ağacın altında oturub xeyli söhbət etdik. Gəldiyi kimi də tələsik geri qayıtdı. Sonradan öyrəndim ki, çətin tapşırıq almışdı. Ona görə də komandirindən icazə alıb bir o qədər yolu İmişliyə gəlmişdi... yəqin fikirləşib ki, şəhid ola bilər. Bizinsə belə şeylər ağılımıza gəlmirdi. Çünki o, elə güclü, qorxmaz idi ki... Odur ki, indinin özündə elə bilirik yenə gözəlilmədən maşın dayanacaq və Aysənan üzündəki həmin mehriban təbəssümlə içəri girib övladlarını bağrına basacaq, hazırladığımız xörəyi tə-

ləm-tələsik yeyib gedəcək. Hə, onu da deyim ki, qızı Banunu buyurmağı çox sevirdi. İstəyirdi qızı ona qulluq eləsin. Bundan zövq alırdı. Sanki atalıq hissənin ləzzətini doyunca yaşamağa tələsirdi. Timuru da çox istəyirdi. Amma Timur kiçik idi. Onun ürəyindəkilərini hələ başa düşə bilmirdi. Banuya isə hər şeyi danışdı - arzularını, onlarla bağlı gələcək planlarını...

Bu dəfə Rəna ana mövzunu dəyişir: - Oğlum ilk dəfə Aprel döyüşlərində yaralandı. İki ay Bakıda hospitalda müalicə olundu. Sağalan kimi yenidən hərbi hissəyə qayıtdı. İyunun 26-da isə qızı Banu dünyaya gəldi. O qədər sevinirdi ki, xəstəxanaya böyük bir gül dəstəsi ilə gəlmişdi. Aprel hadisələrində

Aysənanın fəaliyyəti komandanlığın xüsusi diqqətini cəlb etmişdi. Çünki həm kəşfiyyətçi, həm də minatəmizləyən idi. Hara getsə, təhlükəli yerlərdən yoldaşlarını sağ-salamat keçirirdi. Aprel hadisələrindəki qələbəmizlə çox qürur duyurdu Aysənan.

Təkminə xanım dedi ki, Aysənan həm valideynlərinə, həm də ailəsinə münasibətdə çox mehriban və diqqətliyi: "Anasının qarşısında uşaq kimi olurdu. Hərbiçiyə həyatının çətinliklərinə baxmayaraq, ad günlərimizi, əlamətdar hadisələri təbrik etməyi unutmurdu. Yanvarın 15-də mənim doğum gündür. Bir dəfə həmin gün ondan zəng gəlmədi. Bilirdim ki, yüksəklikdə - dağdadır. Buna baxmayaraq, bütün günü oturub ağladım. Səhəri gün zəng etdi, biləndə ki, ağlamışam, güldü. Dedi, bu mənim yox, şəkəkin günahıdır, heç sənə ad gününü unuda bilərəm? İndi onun təbrikini eşitmək üçün məzarını ziyarət edirik, mən də, uşaqlar da. Bu il Timur 1-ci sinfə getdi. Əvvəlcə məzarı üstə gedib xeyir-duasını aldıq. Bilirik ki, ruhu bizimlədir, bundan güc alıram. Əvvəllər hər şeydən inciyər, ağlayardım. İndi heç kim mənim ağlamağımı görə bilməz. Göz yaşlarım yaralı ürəyimin məlhəmidir, təsəllisidir. O, yanağımdan süzülə bilməz, ürəyimə axar ki, kimsə görməsin. Aysənan həmişə mənimlədir. Bir günüm, bir anım onsuz deyil. Bir də ki, zəif olmağa haqqım yoxdur. Uşaqları onun istədiyi kimi böyütməliyəm".

Sentyabr ayı bu ailə üçün həm sevinc, həm də kədər ayıdır. Sentyabrda evlənilər, düz 5 ildən sonra - sentyabr ayında Aysənan şəhidliyə qovuşub. Sonuncu dəfə sentyabrın 15-də evlərinə gəlib. Uşaqlarına bazarlıq edib, hədiyyə

yələr alıb, anası ilə söhbət edib, ailəsinə ona tapşırıb. Sonra da deyib ki, Təkminəni uşaqlarla birlikdə bir neçə günlük İmişliyə atasıgilə göndərin. Görüşüblər, gedərkən yenə gözləri ilə vidalaşdı. Deyə bilmədiyini sözləri gözləri söyləyib.

Son dəfə isə sentyabrın 30-da zəng edib. Deyirlər ki, həmin gün Aysənan yaralıymış. Ancaq bu barədə ailəsinə heç nə deməyib. Çünki qarşıda mühüm tapşırıq vardı. Murovdağ düşməndən azad edilməliydi. Aysənan minalanmış yolu açmalıydı.

O, ayağının yarasını bağlayıb ərazini zəncirvari minalardan təmizlədi. İndi yoldaşları sərbəst irəliləyə bilirdilər.

Sentyabrın 30-dan sonra onunla əlaqə kəsildi. Ananın getmədiyini yer, döymədiyini qapı qalmadı. Nəhayət, bir

gün Rəna ana yarıyuxulu, yarıyaq vəziyyətdə olarkən Aysənan özü onun gözünə görünür, palçığa bulaşmış əlini çiyinə qoyub sakitcə deyir ki, mənə döyüş yoldaşım Soltandan soruş. Ana Soltanı tapır və oğlunun şəhid olması barədə xəbəri öyrənir. Həmin günün səhəri - dekabrın 12-də bu xəbəri anaya rəsmi qurumlar da çatdırırlar.

Aysənan Abbasov 1992-ci ildə - Qarabağ uğrunda müharibənin qızgın çağında dünyaya göz açmışdı. Hələ dünyaya gəlməmiş ananın yuxuda gördüyü ağsaçlı bir insan onun adını Aysənan qoymağı tapşırırmışdı. Bəlkə bu, uşağın gələcək taleyinə bir işarəymiş. Şərəflə, qeyrətlə yaşayan Aysənan torpaqlarımızın azadlığı uğrunda mübarizədə şəhidlik zirvəsinə ucaldı. Ölümündən sonra 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni, "Vətən uğrunda", "Cəsur döyüşçü" və "Suqovuşanın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olundu. İndi həmin orden-medallar və bir də şərəfli ad Aysənanın ailəsinə qalan ən böyük və əvəzsiz sərəvətdir.

Svetlana BAĞIROVA,
"Yeni Tərtər" qəzetinin redaktoru